

בבית המשפט העליון

רע"פ 6429/18

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק-דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בע"פ 41198-10-17 מיום 17.6.2018 שניתן על-ידי כב' סגן הנשיא י' נועם וכב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל

בשם המבקש: עו"ד אלי פוקסברומר

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בע"פ 41198-10-17 (כב' סגן הנשיא י' נועם וכב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן ו-א' אברבנאל) מיום 17.6.2018, בגדרו התקבל ערעור המשיבה בשאלת ההרשעה על גזר דינו של בית משפט השלום בת"פ 12900-03-16 (כב' סגן הנשיא מרדכי כדורי) מיום 18.9.2017.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות של התפרעות לפי סעיף 152 לחוק העונשין תשל"ז – 1977 (להלן: חוק העונשין) וסיוע לניסיון סיכון דרכים לפי סעיף 344 בצירוף סעיף 25 בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין (ולא כפי שנרשם בערכאות דלמטה).

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 2.3.2016 התקיימה הפגנה של חרדים כנגד חוק הגיוס לצה"ל במסגרתה נערכה תהלוכה. עם הגעת המפגינים לרחוב בר אילן, ההפגנה הסלימה ובמסגרתה חלק מהמתפרעים חסמו נתיבי נסיעה, השליכו

גדרות ברזל לכביש, הציתו פחים וניסו לדרדר פחי אשפה לעבר כביש בר אילן. המבקש הצטרף להתפרעות וסייע לאחרים לדחוף פח זבל גדול ("צפרדע") לעבר כביש בר אילן וזאת על מנת לחסום את הכביש ולהפריע למכוניות שנסעו בו באותה העת. המבקש סייע לאחרים לדחוף את הפח עד שהפח נבלם בשפת המדרכה ונעצר, ומיד לאחר מכן נעצר המבקש על ידי כוח משטרה שהיה במקום.

2. ביום 18.9.2017 נגזר דינו של המבקש. בית משפט השלום קבע כי "עניינו של הנאשם הינו אחד מאותם מקרים חריגים בהם קיימת הצדקה לסטות מהכלל, ולהימנע מהרשעה". בשל כך, בית המשפט הסתפק בקביעה כי המבקש ביצע את המיוחס לו בכתב האישום המתוקן והורה על ביטול ההרשעה.

עם זאת, הטיל בית המשפט על המבקש עונשים של 150 שעות שירות לתועלת הציבור, התחייבות בסך של 5,000 ש"ח שלא יעבור איזה מהעבירות בהן הורשע במשך שנה, וצו מבחן למשך שנה.

3. המשיבה ערערה על גזר הדין כנגד אי ההרשעה. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור, הרשיע את המבקש והותיר את יתר רכיבי הענישה על כנם.

בפסק הדין קבע בית המשפט כי לא מתקיימים בענייננו התנאים לאי הרשעה כפי שנקבעו בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997)(להלן: עניין כתב): באשר לסוגיית קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי, בית המשפט עמד על כך שבפני שירות המבחן לא הוצגו מסמכים המעידים על כך שההרשעה עלולה לגרום למבקש נזק קונקרטי; באשר לסוגיית חומרת העבירה קבע בית המשפט כי זוהי עבירה המופנית כנגד הסדר הציבורי ובמעשים שיש בהם כדי לסכן את הנוסעים בכביש וקבע כי "נוכח מהות העבירה ואופי האירוע, כמו גם מעשיו של המשיב, ספק אם נסיבות המקרה מאפשרות סיום ההליך ללא הרשעה."

בפסק הדין התייחס בית המשפט להמלצת שירות המבחן שלא להרשיע את המבקש אשר נומקה בהשתלבות המבקש בהליך הטיפולי, העדר העבר פלילי וכדי שלא לחסום אפשרויות תעסוקה בעתיד, והתייחס גם לנסיבות אישיות נוספות כאמור בפסק הדין אך סיכמו של דבר קבע כי:

"השיקולים האמורים מצדיקים ענישה מקילה יחסית, כפי שהטיל בית משפט קמא, ואשר אין ערעור לגביה,

אך הם אינם מצדיקים הימנעות מהרשעה. לא הונחה תשתית לפגיעה אפשרית של הרשעה בעתידו התעסוקתי של המשיב, ואין גם תשתית לפגיעה של הרשעה בהמשך הטיפול שאותו מקבל המשיב במסגרת שירות המבחן".

המבקש לא השלים עם פסק הדין ומכאן הבקשה שלפניי.

הבקשה למתן רשות ערעור ונימוקיה

4. המבקש טוען כי בית המשפט המחוזי חרג ממדיניות ההתערבות לחומרה מגזר הדין, ומצביע על יתרון הערכאה הדיונית בגזירת העונש. יתרון אשר מתעצם, לדעת המבקש, נוכח כך שהערכאה הדיונית נחשפה לנסיבותיו האישיות, מצבו הנפשי ותהליך הטיפול והשיקום שהוא עבר. טענתו השנייה של המבקש היא כי יישום נכון של הלכת כתב – הן בסוגיית חומרת העבירה והן בסוגיית קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי - צריך להביא בחשבון מוגבלות שכלית או נפשית ואת היותו בגיר-צעיר. טענתו השלישית של המבקש היא כי הגיע העת לבחון את תקפותה של הלכת כתב, ומדגיש המבקש כי יישום דווקני של קריטריון הנזק מן ההרשעה מביא ככלל להעדפת בעלי מקצועות טעוני רישוי המשתייכים לעשירונים העליונים.

דיון והכרעה

5. לאחר עיון בבקשה ובתגובה הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

6. כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים בהם הבקשה מעלה שאלה משפטיות או ציבורית בעלת חשיבות כללית (ר"ע 103/83 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982)), או במקרים יוצאי דופן בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 3667/14 קרדי נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (1.6.2014); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (15.7.2013)).

על אף ניסיונו של המבקש לעטות על בקשתו אצטלה עקרונית וכללית, עסקינן בטענות הנוגעות ליישום הדין בנסיבות המקרה הקונקרטי. יתרה מזאת, גם אם טענות אלו מעלות שאלות משפטיות, המקרה הנדון הוא לא המקום המתאים לבירור שאלות אלו (ראו והשוו: רע"פ 3928/13 פרפירייב נ' התובע הצבאי הראשי, בפסקה 5 (9.6.2013)). לפיכך, הבקשה לרשות ערעור איננה עומדת באמות המידה שנקבעו בפסקה, כאמור, ודינה להידחות.

זאת ועוד, בפסיקה נקבע כי טענות לעניין אופן יישומם של המבחנים שנקבעו בהלכת כתב להימנעות מהרשעה, אינן מקימות עילה למתן רשות ערעור (ראו למשל: רע"פ 3852/14 ורשואר נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (18.8.2014)).

7. למעלה מן הצורך, דין הבקשה להידחות גם לגופו של עניין. מן הידועות היא כי אי-הרשעה היא "חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" (עניין כתב, בפסקה 6). על מנת להימנע מהרשעה על המבקש להראות כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו; וכי סוג העבירה מאפשר להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה נוספים (שם, בפסקה 7). זאת ועוד, המבקש נדרש להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו ולבסס אותה באמצעות ראיות (רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (10.11.2014); רע"פ 3589/14 לחון נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (10.6.2014); רע"פ 1097/18 בצלאל נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (18.04.2018); רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (21.10.2018)). בענייננו ציין שירות המבחן כי המבקש "...לא הציג בפנינו מסמכים המעידים כי בעת הנוכחית הרשעה בדין עלולה לפגוע בו באופן קונקרטי..." ומכאן שהתנאים לאי הרשעה אינם מתקיימים. משכך, לא מצאתי מקום להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי.

8. מלבד האמור יצוין, ושוב הכל למעלה מן הצורך, כי גם טענותיו האחרות של המבקש זכו להתייחסות בפסיקה. ראו למשל את שנקבע ברע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (24.4.2014): "גם בנוגע להימנעות מהרשעתו של קטין, יש להראות כי ההרשעה תוביל לפגיעה מהותית וקונקרטיה בעתידו או בשיקומו [...] על אחת כמה וכמה, שדרישה זו עומדת בתוקפה כאשר מדובר בבגיר, או ב'בגיר צעיר'".

9. סוף דבר, דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, י' בכסלו התשע"ט (18.11.2018).

ש ו פ ט